

HÄR ÄR SAMLINGEN

SKOLMATEN

FYLLER 80 ÅR

**ÅRETS
VIKTIGASTE
KALAS**

1946 - 2026

VI BÖRJAR FRÅN BÖRJAN

?

VAD HÄNDE
SAMTIDIGT I
OMVÄRLDEN

- ANDRA VÄRLD-
SKRIGET TAR
SLUT

- FN BILDAS

- WALT DISNEY
ANIMERAR
BAMBI

VI BACKAR BANDET

Skolmatens rötter sträcker sig till slutet av 1800-talet - då såg måltiderna helt annorlunda ut. Då var det de allra fattigaste barnen som fick skolmat som ofta bestod av enkel kost som gröt och mjölk.

BESPISNINGSPERSONAL
Bakre r. fr.v.
Elsa Nilsson
Hersén Karlsson
Inga Jönsson.
Förre r. fr.v.
Maj Johansson
Gilla Crona
Ann-Sofie Johansson.

TIDIGT 1900-TAL & ÅR 1946

Tidigt 1900-tal skulle fler barn få skolmat. Men ansvaret låg på skolorna själva. Staten kunde ge bidrag till skolorna, men det var ämnat till barnen med störst behov. Vid den här tiden var det ungefär en av tio elever som fick skolmat.

År 1946 blir skolmaten kostnadsfri för alla som redan serveras skolmat i sin skola. Krav ställs på skolorna:

- Eleverna ska få en varm rätt, smör, bröd & mjölk
- Skolbispisningarna får hygienkrav
- Eleverna ska lära sig bordsskick och goda matvanor

NU ÄR VI FRAMME VID 2026 OCH...

idag är skolmaten
en självklarhet.
Skolmåltiden
betyder mycket
mer än det som
ligger på tallriken.

**Det viktigaste
80-årskalaset
firas i år!**

Tänk vad långt vi har kommit
och det var inte bättre förr!
Nu vet vi att skolmåltiden
påverkar inlärning,
koncentration, matvanor,
hälsa, klimat och miljö.

**TACK &
SMAKLIG MÅLTID**

SÅHÄR!

KUNDE EN MÅLTID PÅ
1940-TALET I SVERIGE
SE UT

DEN VARMA RÄTTEN SKULLE KUNNA BESTÅ AV EN VARM KÅLSOPPA MED POTATIS,
ROTSAKER OCH FLÄSK. DEN SERVERADES MED KNÄCKEBRÖD, SMÖR OCH MJÖLK.

Särskilt under 50-talet ökade antalet
elever som fick skolmat och nu kom
dessutom de första djupfrysta varorna. I
slutet av 60-talet får hälften av landets
elever kostnadsfri skolmat och 1969 är
det hela 90% av alla elever i Sverige som
får kostnadsfri skolmat.

Matsalar blir upprustade. Bespisningen
fick tips på bra, billiga och lättlagade
skolluncher. Samtidigt som denna
upprustning drar staten in sitt bidrag för
skolmaten till skolorna. Istället blir det
kommunernas ansvar att ge bidrag.

70- & 80-TALETS UTMANINGAR

När vi närmar oss slutet av 70-talet börjar kvaliteten på skolmaten bli sämre. Det serveras mer färdiglagat och man behöver dra in på kostnaderna. Vissa elever behöver till och med äta på papperstallrikar med plastbestick.

Under 80-talet stiger matpriserna. Det gör att man behöver dra in ännu mer på matens kvalitet och framför allt avariationen på maträtter.

■ ? VAD HÄNDE SAMTIDIGT I OMVÄRLDEN

• 1975 -
ABORTLAGEN
TRÄDER I
KRAFT

• 1981 - MTV
LANSERAS,
MUSIKVIDEONS
GENOMBROT

FULL FÖRMÅGA

Mätta elever orkar prestera. Bra mat ger energi och ork att ta till sig all viktig kunskap i skolan.

SKOLMÅLTIDEN = en del av elevernas utbildning!

Skolmaten lär om mattraditioner, kultur och vidgar matpreferenserna. Det bidrar till jämlikhet eftersom alla, oavsett bakgrund, blir serverade näringsrik mat.

HÄLSA & HÅLLBARHET

Skolmaten blir en demonstration för hur hälsosam och hållbar mat ser ut i verkligheten.

TILL- SAMMANS

Måltiden är relationsskapande och väcker nyfikenhet, skapar diskussion och kritiskt tänkande vilket bidrar till lärande!

Skolmaten ska vara dagens höjdpunkt!

1,4 miljoner måltider serveras en vanlig skoldag.

Det är faktiskt en av de platser på skolan där du har chans att se hur demokrati utövas i verkligheten.

Enligt Barnkonventionen har elever rätt att säga vad de tycker i allt som rör dem. Maten de äter varje skoldag rör dem allra högsta grad!

NU ÄR VI FRAMME PÅ 90-TALET

1997 är ett viktigt årtal för nu blir det...

...lag på att alla elever som går obligatorisk skolgång ska serveras en kostnadsfri skolmåltid.

Chili con carne, fisk med potatis och kall sås serveras och är fortfarande favoriträtter för många elever.

Nu gör salladsbuffén och flervalsmenyn intåg!

VAD HÄNDE SAMTIDIGT I OMVÄRLDEN

• DEN BRITTISKA PRINSESSAN DIANA DÖR

• FILMEN TITANIC HAR PREMIÄR

Är denna rätt även din favoriträtt?

Visste du att fisk är rik på Omega 3 och Vitamin D som är hälsosamt för dig!

OCH UNGEFÄR 10 ÅR SENARE GRUNDADES...

EN AV SKOLMATS-AKADEMINS GRUNDARE, BERIT MATTSSON SÄGER SÅHÄR:

*"Maten är det viktiga
bränsle som är nödvändigt
för att eleverna ska ha
goda förutsättningar att ta
till sig de kunskaper och
färdigheter som
pedagogerna erbjuder."*

ÅR 2011 SKER ÄNNU EN FÖRÄNDRING I LAGEN

**FÖRUTOM ATT SKOLMATEN SKA VARA
KOSTNADSFRI SKA DEN DESSUTOM
VARA NÄRINGSRIKTIG.**

Livsmedelsverket lanserar
också "måltidsmodellen".
Den beskriver alla aspekter
som är viktiga med
skolmåltiden och den är
uppdelad i 6 pusselbitar!

?
**VAD HÄNDE
SAMTIDIGT I
OMVÄRLDEN**

- DEN
FULLSTÄNDIG
A VERSIONEN
AV MINECRAFT
SLÄPPS

